

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi
Lületaşı Günleri
27-28 Haziran 2005

Lületaşının Ekonomik ve Sosyal Yaşamda Yeri

Gürcan Banger

<http://www.gurcanbanger.com>

Lületaşı ► Eskişehir Taşı

- Eskişehir'in (1) jeolojik yapısının, (2) yer altı ve yer üstü sularının, (3) yer altı sıcak sularının, (4) zengin manyezit yataklarının ve (5) fay oluşumlarının, lületaşının oluşumunda özel ve yapıcı yeri var.
- Bu faktörler, lületaşının Eskişehir'e özgü bir maden olduğunu doğrulamaktadır.
- Bu nedenle öncelikle lületaşını, **Eskişehir Taşı** olarak bilip tanıtmamız gerekir.

Lületaşını değerli yapan nedir?

- Lületaşının az bulunur bir maden olması, onu değerli yapan tek faktör değildir.
- Lületaşına değer katan unsurlar arasında en önemlisi, onu işlemekte kullanılan **ustalık ve emektir.**
- Ustalarımıza hak ettikleri **sanatçı** onurunu verebiliyor muyuz!

Gerekli önemi veriyor muyuz?

- Gelişmiş ülkelerde lületaşını da içine alan sepiyolit maden grubu üzerine çalışan **ar-ge kuruluşları, laboratuvarlar ve yürütülen projeler** bulunmaktadır.
- Ülkemizde ise az sayıda lisans üstü tez dışında yapılmış çalışma bile yoktur.
- Lületaşının anavatanı Eskişehir'de ise Türkçe doküman bulabilmek bile zordur.

Araştırma ihtiyaacı

- Genelde sepiyolit, özelde lületaşı konularında **bilimsel ve teknolojik araştırmalara** ihtiyaç var.
- Lületaşı madenciliği, geleneksel yöntemlerden kurtarılmalı.
- Lületaşı konusunda yapılmış çalışmalar konusunda bir kaynakça oluşturulmalı.
- Lületaşı **ar-ge çalışmaları süreklilik kazanmalı.**

Lületaşı Bilgi Ağı

- Sepiyolit ve lületaşı üretiminde verimlilik artışı sağlanmalı.
- Madenin işlenerek satılması ile daha yüksek getiri elde edilebilir.
- Sektörde çalışan üretici firmaların bir **bilgi ağı**nda buluşmaları sağlanmalı.
- Bu konuda meslek odaları öncü ve yardımcı olmalı. (Kurumsallaşma ihtiyacı)

Üretim – Tüketim Dengesi

- Madenler ulusal ve stratejik zenginliklerdir.
- Sepiyolit ve lületaşının üretim ve tüketim dengelerinde madenin sonlu ve sınırlı rezervi olması nedeniyle madenin çıkarım hızı ve biçimi konusunda özenli olunmalıdır.

Yeni Ürün Karmaları

- Sepiyolit ve lületaşı grubunda yer alan madenlerin değerlendirilmesinde **yeni ürün karmalarına** ihtiyaç var.
- Geleneksel ürünlerden vazgeçilerek daha yüksek verim ve maddi getiri sağlayacak ürünler araştırılmalı.

Tanıtım

- Lületaş ile ilgili en önemli sorunların başında **tanıtım** gelmektedir.
- **Tanıtım konusunda başta meslek odaları olmak üzere bir akıllı örgütlenme ve programa ihtiyaç vardır.**
- Tanıtım, yeni ürün karmaları ile birlikte dış pazarı olduğu kadar iç pazarı da hedeflemelidir.

Örgütlenme

- Lületaşı konusunda **ticari örgütlenme** biçim ve büyüklükleri yeterli değildir.
- Lületaşı madenci ve sanatçılarının daha kurumsal işletmeler biçiminde örgütlenmeleri için çalışma yapılmalıdır.
- Yeni türde örgütlenmeler için meslek odaları ve üniversiteler özendirici ve yol gösterici olmalıdır.

Pazarlama

- Eskişehir, giderek unutulmakta olmakla birlikte el sanatları yönünden zengin bir yöredir.
- **Pazarlama başarısı gösteremeyen el sanatları unutulmaktadır.**
- Lületaşı da dahil olmak üzere el sanatlarının pazarlanması konusunda bilimsel ve model çalışmalar yapılmalıdır.

E-Ticaret

- El sanatları ve lületaşı ürünlerin **e-ticaret** ortamında satılabilmesi için gerekli bilgi ve finansman desteğine ihtiyaç vardır.
- **Gerekli tedarik ve dağıtım mekanizmalarının oluşturulması ile e-ticaret, sektörün sorunlarının çözülmesinde ciddi katkılar koyabilir.**

Nitelikli Eleman

- El sanatları konusunda **nitelikli eleman** yetiştirilmesi için eğitici / öğretici girişimler vardır.
- Öğrenilen el sanatı ekonomik getiriye dönüşmediği takdirde eğitime ve sektöre ilgi azalıyor.
- Yetişen elemanların **sektörde tutunabilmeleri** için yöntemler bulunmalı.

İhracat

- Sektördeki firmaların, **ihracat** konusunda **desteğe ve teşvike** ihtiyaçları vardır.
- Destekler başta finansal olmak üzere değişik alanlarda eğitim ve bilgilenmeyi de içermelidir.
- Yabancı dil, dış ve iç pazarın araştırılması, tanıtım gibi konuları bu bağlamda düşünebiliriz.

Sergiler

- El sanatları ürünlerinin sergilenmesi özel bir önem taşır.
- Lületaşı ürünlerinin yurt içinde ve dışında daha **yaygın ve etkili sergilenmesi** için yeni girişimlere ihtiyaç vardır.
- Bu konuda meslek odaları ortak çalışmalar yapmalıdır.

Yeni Kullanım Alanlar

- Güncel moda giderek etki alanını genişletmektedir.
- Giysi modası alanında lületaşının aksesuar olarak kullanımı konusunda tanıtıcı çalışmalar yapılabilir.
- **Kent turizmi** kapsamında lületaşı ürünler, Eskişehir'in Frig gibi diğer unsurlarını içerecek biçimde düzenlenebilir.

Odunpazarı Evleri

- Lületaşı ürünlerin işlenmesi ve satışı konusunda **geleneksel Odunpazarı Evleri**'nin ve bu semtin kullanımını düşünölmelidir.
- Bu bölgede el sanatları konularında (restore edilmiş yapılarda) **özel ve kamu müzeleri ile atölyelerinin açılması** düşünölmelidir.

Kültür ve Turizm Takvimi

- Eskişehir için sürekliliği ve kalıcılığı olan bir **Eskişehir Kültür ve Turizm Takvimi** oluşturulmalıdır.
- Her yıl tekrar edilecek olan el sanatları ve lületaşı etkinlikleri de bu takvimde yer almalıdır. (Her yıl farklı kuruluşlar tarafından farklı etkinlikler yapılması anlayışından kaçınılmalıdır.)

Kültür ve Turizm Takvimi

- Bu takvim, her yıl kültür ve turizmin yılbaşı sayılabilecek bir tarihten önce (kitap, CD, Internet) basılı olarak hazırlanmış olmalıdır.
- Türkçe yanında yaygın biline yabancı dillerde de hazırlanacak bu takvim, başta turizm acentaları olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlara yaygın olarak ulaştırılmalıdır.

Kültür ve Turizm Takvimi

- Bu takvime girebilmek, kuruluşlar ve etkinlikler için bir prestij olarak değerlendirilmelidir.
- Takvime ancak gerekli örgütlenmeyi yapmış, kalıcılığı ve sürekliliği doğrulanmış etkinlikler alınmalıdır.
- Bu bağlamda takvimde her yıl tekrar edilen lületaşı etkinlikleri olmalıdır.

Kültür ve Turizm Takvimi

- Takvimin ve etkinliklerin izlenmesi ve uygulama sorunlarının açılması için Eskişehir Turizm ve Tanıtma Konseyi türünde bir örgütlenmeye gerek olabilir.
- Bu örgütlenmede kamu ve sivil toplum kuruluşları bir arada yer almalıdır.

İlgi

- Eskişehir'in önemli değerlerinden birisi olan lületaşı, zaman zaman sosyal ve kültürel ilgi görürken, 1988-1990 arasında yapılan etkinlikler sonrasında olduğu gibi unutulabilmektedir de.
- **Vizyonsuz, plansız, programsız ve bütçesiz ilerlediğimiz takdirde ne yazık ki, lületaşını bir sorun olarak konuşmaya devam ederiz.**

Teşekkür

Nazik ilginiz ve sabrınız için teşekkür ederim.

Olursa sorularınızı cevaplamaktan, katkılarınızı dinlemekten sevinç duyarım.

Gürcan Banger

<http://www.gurcanbanger.com>

